

ضربه پذیر شدن ایران

نتیجه تفاهم جدید آمریکا و روسیه

روزنامه "یونگه ولت" چاپ آلمان- برکردان: رضا نافی

پیش از آن که پرزیدنت اوباما خود بتواند تصمیمش را اعلام کند، پنجشنبه صبح، روزنامه "وال ستریت ژورنال" نوشت: "آمریکا برنامه ایجاد سپر موشک های اتمی را کنار می گذارد". این روزنامه سخنگوی نو محافظه کاران است. جمله بندی خبری که منتشر کرده بود نیز همینقدر جانبدار بود: گامی که اوباما بر میدارد "احتمالا سبب شور و سرور مسکو" خواهد شد، در حالی که هم پیمانان آمریکا را در اروپای شرقی نگران خواهد کرد. تصمیم پرزیدنت از این فرض ناشی شده که چون برنامه تولید موشک های دور پرواز ایران با آن شتابی که قبلا تصور می شد پیش نرفته پس خطری هم که آمریکا و مهم ترین هم پیمانان اروپائیش را تهدید می کرد کاهش یافته است". آن بخش از وسائل ارتباط جمعی غرب هم که مسیر عمده حرکت خیری را نشان می دهد این پیام را به این صورت کوتاه کرد: "ارزیابی نو از قدرت تهدید آمیز ایران".

اوباما در اظهارات خود در برابر خبرنگاران بروشنی گفت که تصور جورج بوش، رئیس جمهور پیشین، که "برنامه راکتی ایران یک خطر جدی است" درست بوده است. از اینرو او خود را موظف می داند آنچنان سپر دفاعی موشکی ایجاد کند که متناسب با تهدیدات قرن بیست و یکم باشد. ولی این برنامه هم باید از آزمایش خوب بدر آید و هم هزینه تولید آن متناسب با اثر بخشی آن باشد. ازینرو او در آغاز دوران زمامداری خود دستور داده است که نقشه های پیشین مورد باز بینی قرار گیرند. نتیجه تحقیقات اینک در دست است و پس از مباحثات گسترده و اساسی او پیشنهاد های مشترک وزیر دفاع و فرماندهان نظامی را مورد تأیید قرار داده است. بنظر اوباما با تحقق این شیوه نو نتایج مطلوب سریعتر بدست خواهد آمد، نتایج حاصل راهکاری آزمون پس داده است که در قیاس با برنامه سپر دفاعی اروپائی در سال ۲۰۰۷ امکانات دفاعی بیشتری برای مقابله با حملات موشکی عرضه می کند". اوباما تأکید می کند که انگیزه اتخاذ این تصمیم خطرات ناشی از موشک های کوتاه و میان برد ایران است. اما خطری که کماکان از برنامه موشکی ایران باقی می ماند این خطر فرضی است که ایران قادر به تولید موشک های قاره پیما گردد که در آنصورت این موشک ها می توانند به خاک آمریکا نیز برسند.

اوباما حتی یک کلمه مشخص درباره اهمیت کارشناسانه تصمیم خود بر زبان نیاورد. اوباما نه از هزینه برنامه نو سخن گفت، نه در باره برنامه ای که قرار است اجرا شود، نه در باره این که این سپر موشکی کی و کجا باید مستقر گردد. بنا بر حدس و گمان های منابع بی نام و نشان در دستگاه

دولتی و نظامی آمریکا ممکن است صحبت بر سر تعداد زیادی موشک های ام اس - ۳ باشد که در سال ۲۰۱۱ در نزدیکی خاک ایران یعنی احتمالا در خلیج فارس یا دریای عربی ، بر کشتی ها مستقر گردد. از قرار معلوم آنچه مسلم بنظر می رسد این است که این برنامه بمراتب زود تر از برنامه مصوب دولت بوش به نتیجه میرسد . طبق برنامه دولت جورج بوش تاسیس ایستگاه سپر ضد موشکی در خاک لهستان در سال ۲۰۱۸ ممکن میشود.

یک عنصر سیاسی مرکزی که موجب این تغییر جهت شده، مسلما نشان دادن واکنش نسبت به انتقاد روسیه از نقشه جورج بوش مبنی بر استقرار سپر موشکی در اروپای شرقی بود. در این مورد تصمیم اوباما نامنتظر نبود. زیرا در بهار سال جاری صحبت از نامه محرمانه ای بود که رئیس جمهور آمریکا برای همتای روسی خود دیمیتری مدودف نوشته بود. گویا اوباما در آن نامه اینطور استدلال کرده که استقرار ایستگاه سپر ضد موشکی در لهستان و چک فقط واکنشی است در برابر خطری که ایران ایجاد می کند. اگر با کاهش کمک روسیه به ایران ، خطر ایران هم کاهش یابد، میتوان برنامه استقرار سپر موشکی را نیز مورد بررسی دوباره قرار داد.

اینطور بنظر می رسد که پس از این " چشم پوشی " اینک دولت آمریکا انتظار " پاسخ متقابل " از روسیه دارد. شاید در هفته آینده که مدودیف برای حضور در اجلاس عمومی سازمان ملل به نیویورک خواهد رفت در این مورد هم صحبت شود. آنچه در درجه اول مورد توجه قرار دارد این است که روسیه تن به پذیرش خواست آمریکا و جامعه اروپائی دهد و با اتخاذ تصمیمات شدید اقتصادی علیه ایران موافقت کند. با در نظر گرفتن این پیش زمینه، روز جمعه، ایزاک بن-اسرائیل رئیس مقامات فضائی اسرائیل، در مورد تصمیم اوباما، به روزنامه ژروالم پست گفت " در تحلیل نهائی بهبود روابط روسیه و آمریکا بسود ماست."